

Список бібліографічних посилань

1. Про організаційні заходи щодо запобігання поширенню коронавірусу COVID-19 : Наказ МОН України від 16.03.2020 № 406 // Міністерство освіти і науки України : сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-organizacijni-zahodi-dlya-zapobigannya-poshirennyu-koronavirusu-s-ovid-19> (дата звернення: 12.04.2020).
2. Ткачук Л. В. Психологічні особливості дистанційного навчання як перспективної освітньої технології // Житомирський ОІППО : сайт. URL: http://www.zippo.net.ua/data/files/KafPsihol/NavchRobota/lvtkachuk_02.pdf (дата звернення: 12.04.2020).
3. Microsoft Teams виповнився рік: нове бачення розумних засобів комунікації // Microsoft : офіц. сайт. 12.03.2018. URL: <https://www.microsoft.com/uk-ua/microsoft-365/blog/2018/03/12/microsoft-teams-turns-1-advances-vision-for-intelligent-communications/> (дата звернення: 12.04.2020).
4. Дискусійні та ігрові методи проведення семінарських занять на платформі дистанційного навчання Microsoft team // Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка : сайт. 10.04.2020. URL: <http://lduvs.edu.ua/2020/04/dyskusijni-ta-igrovi-metody-provedennya-seminarskyh-zanyat-na-platformi-dystancijnogo-navchannya-microsoft-team/> (дата звернення: 12.04.2020).
5. Самолюк Н. Актуальність і проблемність дистанційного навчання. Нова педагогічна думка. 2013. №1.1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2013_1_50 (дата звернення: 12.04.2020).

Отримано 21.04.2020

УДК 355.54:614.8(477)

РУБАН К. П.,

кандидат юридичних наук,

заступник начальника тренінгового центру

Головного управління Національної поліції в Херсонській області

УДОСКОНАЛЕННЯ РЕГУЛЮВАННЯ ДОМЕДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ В УКРАЇНІ

Автором запропоновані необхідні зміни до чинного законодавства щодо удосконалення нормативно-правових основ регулювання домедичної підготовки поліцейських в Україні.

Ключові слова: *Національна поліція України, поліцейський, домедична підготовка, екстрена медична допомога, врятування життя.*

Аналіз нормативно-правової бази і останніх досліджень, присвячених питанням домедичної підготовки поліцейських в Національній поліції України, показує, що головними документами, які регламентують питання організації та проведення професійної та службової підготовки поліцейських, є Закон України від 02.07.2015 «Про Національну поліцію», Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877 «Про затвердження Положення про Національну поліцію», а також Наказ МВС України від 26.01.2016 «Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України» [1-3].

Ефективний поліцейський має не тільки володіти спеціальними професійними знаннями й уміннями, а й бути готовим до дій в особливих і екстремальних умовах та надання необхідної першої домедичної допомоги постраждалим особам в умовах дефіциту часу й ризику до приїзду лікарів тощо. Тому важливим напрямом підвищення ефективності функціонування правоохоронного органу є забезпечення домедичної підготовки поліцейських до умов професійної діяльності.

Аналіз змісту зазначених Закону, Постанови Кабінету Міністрів та Положення, дозволяє визначити, що професійному навчанню з надання домедичної допомоги в

Національній поліції наразі не приділяється належної уваги. Навчання з домедичної підготовки передбачає формування у поліцейських знань і вдосконалення практичних умінь та навичок щодо: надання само- і взаємодопомоги в разі отримання травматичних пошкоджень і поранень, отруєння, нещасного випадку, раптового захворювання тощо; профілактики захворювань. Дане Положення містить визначення, що домедична підготовка - це навчання, спрямоване на здобуття поліцейським теоретичних знань з основ медичної допомоги та оволодіння практичними уміньми і навичками, необхідними для надання домедичної допомоги особам, які її потребують. Таке навчання має бути практично спрямованим, тобто не менше 70 відсотків загального навчального часу з цього виду підготовки мають становити практичні заняття, і тільки 30 відсотків - лекції, при чому заняття мають проводити працівники медичних установ, профільних кафедр (циклів) закладів (установ). Відповідно до розподілу годин за видами службової підготовки поліцейських територіальних відділів (відділень) поліції з усього часу відведеного на навчальний рік 191 год. для домедичної підготовки передбачено 15 год. Окрім цього зазначеним Положенням фактично не визначено форми, методи, технології та засоби вирішення завдань, пов'язаних з домедичною складовою службової підготовки поліцейських.

Важливі питання, пов'язані із необхідністю професійного навчання поліцейських навикам надання домедичної допомоги в процесі виконання службових завдань зараз належним чином не вирішуються через відсутність їх нормативно-правового врегулювання.

Вважаємо, що з метою докорінного поліпшення якості домедичної підготовки в підрозділах Національної поліції України доцільно у першу чергу визначитися із поняттями закріпленими у законі України «Про Національну поліцію» щодо допомоги постраждалим і відповідно до цього вносити зміни до підзаконних актів, які регламентують здійснення домедичної підготовки (зокрема, вище згадуваного Положення про службову підготовку). Адже, на наш погляд, станом на даний момент законодавчі норми містять протиріччя щодо зобов'язань поліцейських при наданні допомоги постраждалим. Так, п. 4 ч. 1 ст. 18 вищезазначеного закону передбачає, що поліцейський зобов'язаний надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу особам, які постраждали внаслідок правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в безпорадному стані або стані, небезпечному для їхнього життя чи здоров'я. Крім того у п. 14 ч. 1 ст. 23 «Основні повноваження поліції» також закріплено «надання невідкладної, зокрема домедичної і медичної, допомоги особам». Втім, на наш погляд, вживання у даному законі поняття «медична допомога» суперечить іншим нормам, а саме закону України «Про екстрену медичну допомогу» від 05.07.2012 року, де у п. 4, 5 ч. 1 ст. 1 передбачено два окремих різних за змістом поняття: «домедична допомога», яка є невідкладними діями, що здійснюються на місці події особами, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками повинні володіти основними практичними навичками з рятування та збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані; та «екстрена медична допомога», яка вже є медичною допомогою і здійснюється працівниками системи екстреної медичної допомоги [4]. Тобто для однозначності розуміння законодавчо визначених термінів у нормах закону України «Про Національну поліцію» слід виключити поняття «медична допомога», залишивши тільки «домедична допомога». Такі самі зміни слід внести і до пп. 19 п. 4 «Положення про Національну поліцію». Відповідно, що підготовка поліцейських має бути направлена на навчання їх основним практичним навичками з рятування та збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані, що є домедичною, а не медичною допомогою.

За такого підходу зменшується обсяг умінь, якими має оволодіти поліцейський під час професійного навчання, зокрема у системі службової підготовки. Однак, це тільки невеликий перший крок у нормативно-правовому регулюванні. Далі за логічною послідовністю змін, доповнень вимагають і підзаконні акти, наприклад, неодноразово згадуване нами Положення про організацію службової підготовки. Хоча враховуючи кількість уточнень та доповнень, які є необхідними для практичної реалізації домедичної підготовки поліцейських, котра

відповідала б загальноновизнаним міжнародним стандартам та, навіть більш доцільним є розроблення та прийняття окремої «Комплексної програми домедичної підготовки поліцейських Національної поліції України», яка б затверджувалась і впроваджувалась відповідним Наказом МВС України і передбачала принципи організації, мету, завдання, методи і засоби її здійснення.

Наостанок, вважаємо за необхідне затвердити у встановленому порядку обов'язкову сертифікацію поліцейських із домедичної підготовки, що у свою чергу, потребує внесення змін у пп. 46 п. 4 «Положення про Національну поліцію».

Висновки. Таким чином, наразі в Україні нормативно-правова база проведення домедичної підготовки поліцейських не відповідає вимогам узгодженості норм законів та слабкій практичній реалізації. Тому видається актуальним завданням внесення відповідних змін до закону України «Про Національну поліцію», «Положення про Національну поліцію», «Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України» та розробка нового нормативно-правового акта, зокрема, «Комплексної програми домедичної підготовки поліцейських Національної поліції України», яким були б урегульовані питання, пов'язані із організацією і проведенням такої підготовки поліцейських.

Список бібліографічних посилань

1. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 08.04.2020).
2. Про затвердження Положення про Національну поліцію : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-п> (дата звернення: 08.04.2020).
3. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України : Наказ МВС України від 26.01.2016 № 50 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16> (дата звернення: 08.04.2020).
4. Про екстрену медичну допомогу : Закон України від 05.07.2012 № 5081-VI // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17> (дата звернення: 08.04.2020).

Отримано 10.04.2020

УДК [316.354:351.74](477.54)

СЕРДЮК О. О.,

кандидат соціологічних наук, доцент,
заступник завідувача науково-дослідної
лабораторії з проблем протидії злочинності
Харківського національного університету внутрішніх справ;
 <https://orcid.org/00000000257336432>;

МАРКОВСЬКА Г. О.,

доктор філософії, старший викладач кафедри
кримінології Англія Раскін Університету, Кембридж, Великобританія

ОЧІКУВАННЯ ГРОМАДЯН ВІД ПОЛІЦІЇ: ЯКІ ПРОФЕСІЙНІ ЯКОСТІ ФОРМУВАТИ У ПРАВООХОРОНЦЯ

Представлено дані дослідження «Публічна безпека та довіра до правоохоронних органів» щодо очікувань громадян від правоохоронних органів та професійних якостей правоохоронців, які повинні формуватися у процесі їх підготовки.

Ключові слова: соціологічне опитування, очікування, професійні якості.